

REVIZIJA POSLOVANJA – METODIČKI PRISTUP

Doc. dr. Muhamed Bajrić, e-mail: ba.muhamed@yahoo.com

Lejla Skopljak, MA, e-mail: lejla.skopljak@iu-travnik.com

Sanela Salkić, dipl. ecc., e-mail: sanela.salkic@iu-travnik.com

Internacionalni univerzitet Travnik u Travniku, Bosna i Hercegovina

Sažetak: U dosadašnjoj praksi u BiH, Revizija poslovanja najčešće se provodi po osnovu sudskog zahtjeva zbog lakšeg donošenja određenih sudskih presuda. U naučnoj i univerzitetskoj literaturi nije dovoljno zastupljena što ne umanjuje njen značaj. Različit je pristup prema reviziji poslovanja u javnom i privrednom sektoru. U javnom sektoru ona se puno više primjenjuje i najčešće pod nazivom Revizija učinka. Međunarodni standardi revizije kao i druga zakonska akta prpratila su ovaj oblik revizije i ona pored finansijske revizije predstavlja jednu od glavnih oblika revizije u javnom sektoru. Privatni sektor je više usmjeren na reviziju finansijskih izvještaja i ona predstavlja pored interne revizije - osnovni oblik revizije u korporativnom sektoru. Na bazi ovakvog odnosa prema Reviziji poslovanja i metode revizije ostale dosta neistražene i nekonkretno. Pa se tako, najčešće na znanje i stručnost revizora koji vrši reviziju poslovanja, ostavlja slobodan izbor metoda. Zato je i osnovni cilj ovog rada istražiti i sistematizovati najčešće korištene metode u provedbi Revizije poslovanja.

Ključni riječi: finansijska revizija, revizija poslovanja, metode provedbe, revizorske kvalifikacije, kriteriji uspješnosti poslovanja

AUDIT OF BUSINESS OPERATIONS - METHODOICAL APPROACH

ABSTRACT: In the current practice in B&H, Audit of Business operations is most often conducted on the basis of a court request for the easier enactment of certain court judgments. In scientific and university literature it is not enough represented, which does not diminish its significance. There is a different approach to audit of business operations in the public and private sector. In the public sector, it is much more applied and most commonly called Performance audit. International auditing standards as well as other legal acts have covered this form of audit and, in addition to financial audits, is one of the main forms of auditing in the public sector. The private sector is more focused on auditing the financial statements and it is in addition to internal audit - the basic form of audit in the corporate sector. On the basis of this relationship with the Audit and Audit Methods, there are still quite unexplored and unreliable. So, choice of methods, most often is free and based on the knowledge and expertise of auditors that are conducting audit of business operations. Therefore, the main purpose of this paper is to investigate and systematize the most frequently used methods in the implementation of the Audit of Business operations.

Key words: Financial Audit, Audit of Business operations, Methods of Implementation, Auditing Qualification, Business Performance Criteria

1.Uvod

Pojam revizije ima precizno značenje samo kada se koristi ograničeni modifikator. „Finansijska“ revizija najčešći je oblik revizije koji se čuje i koji je u praktičnoj primjeni. Modifikator²⁵⁹ „Poslovna“ koristi se za identifikaciju posebne vrste revizije koja se prvenstveno bavi identificiranjem mogućnosti za povećanje efikasnosti i ekonomičnosti, te za povećanje efektivnosti u poslovanju organizacije, odnosno poslovnog entiteta.

²⁵⁹ D.R.Carmichael JOHN, J.WILLINGHAM, Pojmovi i metodi revizije, Mate Doo., Zagreb 2000.

„Revizija poslovanja podrazumijeva proučavanje menadžerskih i administrativnih uspjeha poslovanja izabranih aspekata aktivnosti organizacije. Reviziju poslovanja mogu obavljati: interni revizori, državni revizori, neovisni ovlašteni (certificirani) računovođa i specijalisti određenih oblasti. Revizija poslovanja i finansijska revizija razlikuju se na nekoliko načina, no osnovna je osobina koja ih razlikuje da rezultati revizije poslovanja idu direktno organizaciji koja je pod revizijom, ili ako se razlikuju, klijentu koji je pokrenuo reviziju. Oslanjanje na treću stranku u reviziji poslovanja nije uobičajna osobina revizije poslovanja²⁶⁰. Na osnovu datih napomena mogli bi smo reći i sljedeće: da je revizija poslovanja sistematski pregled poslovanja određenog entiteta²⁶¹, jednog njegovog dijela ili određene poslovne funkcije a radi:

- 1) procjene uspješnosti,
- 2) identifikiranje mogućnosti za poboljšanje,
- 3) razvijanje preporuka za poboljšanja ili daljnje akcije.

Međutim, revizija poslovanja, najčešće se provodi kada su u pitanju sljedeće situacije:

1. Adiminstrativni kontrolni postupci postojeće organizacije, i provođenje reorganizacije radi postizanja većeg stepena efektivnosti, efikasnosti i profitabilnosti,
2. sanacija preduzeća,
3. fisija i fuzija,
4. kupovina drugog preduzeća.

Administrativni kontrolni postupci uključuju, ali nisu ograničene na, plan organizacije i postupke i zapise koji se bave procesima odlučivanja što vode do odobrenja transakcija menadžmenta.... te je početni korak za uspostavu računovodstvenih kontrola nad transakcijama.²⁶²

Pri provođenju revizije poslovanja postavljaju se pitanja na koje je potrebno naći odgovore, kao što su :

1. je su li definisani politika i ciljevi ?
2. je li set smjernica uzet u obzir ?
3. da li se ostvaruju postavljeni ciljevi?
4. postoji li svijest o postavljenim ciljevima?

Revizija poslovanja, dakle, prvenstveno se bavi pitanjima o tome: zašto neke transakcije, i postoje li druge, sa većom učinkovitošću. U dostupnoj literaturi revizije poslovanja podijeljene su u tri grupe:

- a) revizija funkcija,
- b) revizija organizacije,
- c) revizija specifičnih zadataka.

Predmet revizije – u **reviziji funkcija** su pojedina preduzeća ili poslovne funkcije i njihova organizacija. Ova vrsta revizije usmjerena je na primjer:

- reviziju proizvodne ili
- prodajne funkcije.

²⁶⁰ Ibidem, str. 560.

²⁶¹ Sinonim entitet –u ovom radu predstavlja, preduzeće, kompaniju, organizaciju ili jedinicu javne uprave...

²⁶² Ibidem, str. 561.

U fokusu posmatranja može biti jedno preduzeće ili više njih u jednom mjestu ili široj teritoriji. Normalno, u ovoj vrsti revizije uvijek se uključuju odnosi između pojedinih jedinica.

Za razliku od revizije funkcija, **revizija organizacije** stavlja u fokus jedan odjel ili postrojenje preduzeća u okviru jedne organizacijske jedinice. Proučavaju se performanse i ekonomičnost odabrane organizacijske jedinice. Revizor treba da utvrdi uspješnost svakog odjela u obavljanju svojih aktivnosti, za svaki odjel posebno, a zatim na osnovu sveukupnog saznanja i iskustva sugerira poboljšanja koja će dovesti do većih performansi.

Svrha i obim **specifičnih zaadataka** revizije mogu biti vrlo različiti. Ova vrsta revizije provodi se prema potrebama entiteta a u cilju poboljšanja performansi ili organizacije. Potreba za ovom revizijom se javlja kada uprava namjerava preuzeti drugi entitet ili pripojiti ga. Potreba se može pojaviti i kada je potrebno proučiti uticaj predhodnih zakona i drugih propisa na entitet ili organizaciju.

2. Primjena osnovnih metoda u reviziji poslovanja

Mogućnost korištenje određenih metoda u reviziji poslovanja je dosta široka, a najviše će zavisiti od samog predmeta revizije i cilj koji treba da postigne revizija. Razvoj revizije poslovanja povezan je usko sa razvojem konkurencije u poslovanju. Opstanak i uspjeh preduzeća u situaciji sve jačeg natjecanja ovisit će o njegovim sposobnostima da:

1. poveća prihode po jedinici,
2. smanji troškove po jedinici.
3. poveća produktivnost po jedinici.

To je ujedno i cilj revizora koji obavlja reviziju, mora poznavati u potpunosti ciklus proizvodnje do najsitnijeg detalja. Samo na taj način može predložiti rješenja na osnovu kojih će doći do smanjenja troškova i povećanja učinkovitosti. Takođe revizor mora biti svjestan i uzroka propadanja preduzeća kao što su:

1. neiskorištene i loše upravljanje zalihama;
2. neodgovarajuća briga za puno radno vrijeme;
3. nizak stepen eksploatacije skupe opreme;
4. slaba organizacija radnog prostora;
5. prevelike birokratske procedure;
6. previše uske specijalizacije i sl...

Uspješno revidirana poslovna aktivnost će otkriti uzroke niske produktivnosti, što može uključivati i loš radni moral, loš kvalitet proizvodnje, mnogo izostanaka i sl.

Revidirana može biti jedna funkcija, jedna organizaciona jedinica ili cjelokupna kompanija ili organizacija, što će prvenstveno zavisiti od postavljenog cilja revizije. Od uspješnog završetka revizije kompanije mogu da očekuju određene prednosti, kao što su:

- identifikacija poslovnih slabosti,
- poboljšanje poslovanja i sigurnosti,
- poboljšanje učinkovitosti i produktivnosti;

Revizija poslovanja smatra se uspješnom kada su poboljšanja prouzrokovana revizijom veća od koštanja same revizije.

Veoma često se dešava da u velikim kompanijama ovu vrstu revizije provodi interni revizor. Sve je to proizvod odnosa, koliko je menadžment spreman i edukovan po pitanjima potrebe i nužnosti postojanja interne revizije.

Predmet revizorskog interesovanja može biti uže ili šire postavljen. Zavisno od što konkretnije definisanog zadatka, revizoru će biti lakše da svoje djelovanje usmjeri prema osnovnim funkcijama ili dijelovima preduzeća u kojima su locirani problemi njegovog interesovanja. U zavisnosti od vrste problema definisanog u samom zadatku revizor će odabrati određenu analitičku metodu na osnovu koje će da dođe do osnovnih uzroka poremećaja kao i eventualnih preporuka za rješavanja problema. Loše poslovanje preduzeća nikad nije uslovljeno samo jednim problemom ili lošom jednom funkcijom, najčešće se radi o više uzajamno povezanih faktora čije negativno dejstvo u dužem vremenskom periodu narušava ravnotežu i harmoniju poslovanja i funkcionisanja preduzeća.

2.1. Opće metode revizije

Opće metode revizije su:

- *induktivna metoda*: polazi od ispitivanja pojedinačnih slučajeva pomoću kojih dolazimo do općeg zaključivanja,
- *deduktivna metoda*: polazi od šire cjeline poslovanja preduzeća i ocjene o pravilnosti ili nepravilnosti poslovanja poduzeća i
- *iskustvena ili eksperimentalna metoda*: temelji se na prethodnim iskustvima i na obraćanje pozornosti na one pojave na kojima su u prethodnim periodima uočene nepravilnosti.

2.2. Specijalne metode revizije

Specijalne revizijske metode klasificiraju se s obzirom na intenzitet, smjer, opseg i način ispitivanja. S obzirom na *intenzitet* ispitivanja razlikuju se formalna i materijalna metoda. *Formalna metoda* ispituje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema odgovarajućim zakonskim i drugim propisima, u uobičajenim načelima dobrog poslovanja i načelima urednog knjigovodstva. *Materijalna metoda* ispituje jesu li stavke u finansijskim izvještajima tačne, je li stavka istinita i je li podržana priloženom dokumentacijom, koja dokazuje, objašnjava i raščlanjuje stavke.

S obzirom na *smjer* ispitivanja razlikuju se progresivna i retrogradna metoda. *Progresivna metoda* se primjenjuje tako da se najprije kontroliraju početne operacije i tako redom do završnih. *Retrogradna metoda* polazi obično od kontrole finansijskih izvještaja ako se uoče određene nepravilnosti, ispituju se knjigovodstvene evidencije koje prethode finansijskim izvještajima.

S obzirom na *opseg* ispitivanja razlikujemo potpunu (kontinuiranu ili nepreskočnu) metodu i preskočnu metodu. *Potpuna metoda* ispituje sve poslovne promjene u određenom

vremenskom periodu. *Preskočna metoda* putem različitog izbora poslovnih promjena, svodi se na pitanje izbora odgovarajućeg revizijskog uzorka.

S obzirom na *način* ispitivanja razlikuje se direktna i indirektna metoda. *Direktna metoda* neposredno ili direktno ispituje svaku promjenu da bi se na taj način mogao donijeti sud o njenoj formalnosti i materijalnoj ispravnosti. *Indirektna metoda* podrazumijeva da se ispituje samo određeni broj poslovnih promjena iz neke homogene cjeline i na taj način dolazi se do ocjene cjeline. Primjenjuje se kod automatske obrade podataka. (Žager i dr., op. cit.:173)

Komparativna metoda, metoda trenda, i druge...

Statističke metode- metoda uzorka, srednje vrijednosti i druge.

2.3. Analitičke metode

- a) računovodstvena metoda – presjecanja bilansa,
- b) racio analiza- pokazatelji,
- c) analiza pomoću neto-obrtnog fonda,
- d) analiza Leveridža,
- e) Cash Flow-analiza,
- f) Flind Flow –analiza.

2.3.1. Analiza finansijskog položaja primjenom metode - presijecanja bilansa

Presijecanje bilansa predstavlja jednu od metoda analize bilansa koja se zasniva na ravnoteži odnosa između aktive i pasive (pasiva predstavlja normalu sa kojom se upoređuju elementi aktive). Neravnoteža u njihovim odnosima izraz je poremećaja koji su nastali pri korištenju imovine koje ovom analizom treba identifikovati. U tom cilju bilans se horizontalno presijeca na sastavne dijelove, podbilanse. *Podbilansi* obuhvataju pojedine segmente pasive i aktive, između kojih treba da postoji ravnoteža. U slučaju neravnoteže, saldo u djelovima presječenog bilansa označava *odnose međufinansiranja*, koji nastaju između pojedinih podbilansa u okviru preduzeća. Višak aktive nad pasivom znači da je odnosni podbilans finansiran kapitalom drugih podbilansa, dok manjak aktive nad pasivom označava nedostatak kapitala za izvršenje zadatka koji prekriva posmatrani podbilans. Broj podbilansa zavisi od potrebe analize, ali se u početnom stadiju kreće od četiri osnovna podbilansa :

1. podbilans SS i njihovih izvora (SS / izvori)
2. podbilans OS i njihovih izvora (OS / izvori)
3. podbilans posebnih sredstava i njihovih izvora (posebna sredstva / izvori)
4. podbilans spontanijih odnosa (fiktivna aktiva / spontani izvori)

Prva tri podbilansa imaju karakter podbilansa "normalnih" odnosa, kod kojih je nivo imovine određen kvantitativno i kvalitativno izvorima kapitala. Posljednji podbilans je kvalifikovan kao podbilans spontanijih odnosa, kod kojeg ne postoji zakonit odnos između aktive i pasive (spontani izvori u pasivi ne predodređuju namjenu pozicija aktive). Kvantitet podbilansa spontanijih odnosa je izraz nenormalno konstituisanih finansijskih odnosa između preduzeća i poslovnih partnera (problemi u naplati i plaćanju), te on prikazuje odnose međukreditiranja među njima. Stanje i kretanje imovine pojedinih podbilansa ocjenjuje se prema stanju i kretanju kapitala koji se prikazuje u pasivi.

Metoda presjecanja bilansa treba da pokaže prije svega namjensko korištenje sredstava, tj. usklađenost aktive i pasive i postojanje eventualnog prelijevanja sredstava između pojedinih podbilansa. U ovom primjeru, ova metoda biće primjenjena samo na 2010. godinu, kao godinu u kojoj je došlo do najslabijih rezultata a prema iskazanom finansijskom rezultatu i pokazateljima iz finansijskih izvještaja preduzeća RP-Sarajevo.

Analiza bilansa treba da da odgovore i na ročnu usklađenost pojedinih pozicija u podbilansima. Za osnov analize bilansa uzimaju se ustaljena pravila finansiranja kao što su:

- korištenje tuđeg kapitala ne smije biti nepovoljnije nego što je on dobiven - Zlatno bankarsko pravilo,
- stalna sredstva preduzeća treba da budu pokrivena vlastitim i dugoročnim tuđim kapitalom,
- jednakost između novčanih sredstava i potraživanja sa jedne strane sa kratkoročnim izvorima (dobavljači i kratkoročni krediti) sa druge strane.

Navedena pravila imaju za cilj kvalitativnu uravnoteženost određenog bilansa stanja. Ona se postiže ako su ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- stalna sredstva se finansiraju iz vlastitih sredstava i dugoročnih obaveza,
- trajna obrtna sredstva (gvozdene zalihe) se finansiraju iz vlastitog kapitala ili dugoročnih izvora,
- povremena obrtna sredstva (obrotna sredstva iznad gvozdениh zaliha) se finansiraju isključivo iz kratkoročnih izvora.

2.3.2. Podbilans Stalnih sredstava preduzeća RP-Sarajevo za 2010. godinu

AKTIVA	IZNOS	PASIVA	IZNOS
a) Dugoročni plasmani	4.000	a) Dugoročni krediti	1.285.329
b) Zemljište	302.536	b) Kapital i rezerve	514.805
c) Građevinski objekti	1.811.380		
d) Postrojenja i oprema	1.403.789		
e) Sredstva u pripremi	1.119.435		
Ukupno aktiva:	4.641.140	Ukupna pasiva:	1.800.134
		Razlika:	-2.841.006

A > P - dio stalnih sredstava finansiran kratkoročnim izorima

Iz podbilansa stalnih sredstava može se zaključiti da sredstva dugoročnih izvora nisu dovoljna za finansiranje ovakve strukture stalnih sredstava. Iz ovoga slijedi da su dugotrajni izvori dostatni sa finansiranje opreme i samo jednog dijela građevinskih objekata, a da je sve ostalo finansirano iz podbilansa obrtnih sredstava. Za rješavanje ove neravnoteže mogući su sljedeći scenariji:

- 1) prvo treba utvrditi odgovarajuću strukturu stalnih sredstava shodno potrebama preduzeća a u zavisnosti od pretežne djelatnosti preduzeća i organizacijskih potreba,
- 2) nakon toga potrebno je korigovati strukturu poslovnih sredstava i to na način da će određena sredstva biti prodana u zavisnosti od njihove namjene, funkcije i doprinosa poslovnom rezultatu,

- 3) na kraju, ako se i poslije tog desi da je ostala neravnoteža–potrebno je izvršiti konverziju kratkoročnih kredita-obaveza u dugoročne.

Treba napomenuti da je ovakav redoslijed poteza veoma bitan, da bi se došlo do odgovarajuće strukture i neophodne finansijske ravnoteže.

Shodno današnjem trenutku a, koji nije bio u opticaju 2010. godine, alternativa pod rednim brojem (2) predstavlja nužni zahtjev prema novo usvojenim standardima MSFI-5. Naime ovdje je potrebno izvršiti reklasifikaciju imovine, koja se prema bilansima iz 2010. g. nalazi u aktivnim pozicijama pod e) *Sredstva u pripremi u iznosu od 1.119.435 KM* u sredstva na kontu grupe 150- Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena za prodaju, gdje automatski ukupan iznos sredstava prelazi u podbilans – obrtnih sredstava. U tom slučaju inovirani podbilans Stalnih sredstava bi izgledao:

AKTIVA	IZNOS	PASIVA	IZNOS
a) Dugoročni plasmani	4.000	a) Dugoročni krediti	1.285.329
b) Zemljište	302.536	b) Kapital i rezerve	514.805
c) Građevinski objekti	1.811.380		
d) Postrojenja i oprem	1.403.789		
Ukupno aktiva:	3.521.705	Ukupna pasiva:	1.800.134
Razlika (finansiran)	A > P		- 1.721.571

I sa predhodnom reklasifikacijom određene opreme u podbilansu stalnih sredstava je ostala neravnoteža u iznosu od 1.721.571 KM, što je vjerovatno posljedica nabavke skupe opreme iz tekućih odnosa. Ovakava neravnoteža i dalje će značajno uticati na likvidnost preduzeća. **Nedostatno je 1.721.571 KM za finansiranje stalnih sredstava iz dugoročnih izvora.**

2.3.3. Podbilans obrtnih sredstava (nestalna sredstva) preduzeća RP-Sarajevo za 2010.godinu

Prateći slijed događaja, prvenstveno na osnovu podataka iz bilance stanja preduzeća RP-Sarajevo dostavljenog za 2010. godinu, podbilans nestalnih sredstava tj. obrtnih sredstava bi izgledao kako slijedi:

AKTIVA	IZNOS	PASIVA	IZNOS
Zalihe	249.335	Kratkoročni krediti	337.001
Sredstva namijenjena prodaji	1.119.435	Obaveze prema dobavljačima	4.520.887
Potraživanja od kupaca	3.944.602	Druge kratkor obaveze	2.455.486
Druge potraživanja	575.136	Porezi i doprinosi	1.273.064
Novac	36.823		
Ukupno aktiva:	5.925.331	Ukupna pasiva:	8.586.438
	A < P	Razlika: (finansirao)	+ 2.661.107

Ovo je korigovani podbilans obrtnih sredstava poslije uključenja pozicije sredstva namijenjena prodaji-reklasifikovana iz podbilansa SS. Ovim preknjiženjem podbilans obrtnih sredstava se malo primakao ravnoteži iako je zabrinjavajući odnos da ovaj podbilans finansira podbilns SS-sa 1.721.571 KM.

Drugi podbilans koji je takođe veliki primalac sredstava iz podbilansa obrtnih sredstava je podbilans- AP razgraničenja ili fiktivne aktive.

2.3.4. Podbilans posebnih sredstava i izvora izgleda ovako:

AKTIVA	IZNOS	PASIVA	IZNOS
Dati depoziti	270.091	Primljeni Avansi	499.030
		Obav prema čl.društva	20.549
Ukupno aktiva:	270.091	Ukupna pasiva:	519.579
	A < P	Razlika: (finansirao)	+249.488

Primljeni avansi u odnosu na date avanse, kaucije i garancije izgleda u odnosu 1:2 što ponovo ne odgovara teoriji i praksi finansiranja, ovdje takođe oko 228.000 KM otišlo u finansiranje podbilansa 1 ili 4.

2.3.5. Podbilans Aktivno-Pasivnih razgraničenja (spontanih odnosa)

AKTIVA	IZNOS	PASIVA	IZNOS
AVR- Unaprijed plaćeni troškovi	210.612	PVR- Ostala kratk.razgraničenja	195.007
Nefakturisani prihodi	1.084.862		
Ostala kratk.razgranič	88.557		
Ukupno aktiva:	1.384.031	Ukupna pasiva:	195.007
Razlika: (finansiran)	A ≠ P		-1.189.024

- nije nužna uravnoteženost podbilansa;

Analitičke kartice –konta 280- aktivna razgraničenja, najčešće čine :

- tranzitorne, i
- anticipativne pozicije.

Tranzitorne pozicije aktive odnose se na izdatke koji ne predstavljaju rashode tekućeg perioda- unaprijed plaćene troškove; dok

Anticipativne obuhvataju prihode tekućeg perioda u vezi s kojima će se priliv gotovine ostvariti u budućem periodu. Ovdje je potrebno analizom analitičkih računa doći do stvarne valjanosti pozicija. Analitički računi pretežno su svrstani prema sljedećoj šemi:

- 280, Unaprijed plaćeni rashodi,
- 281, Potraživanja za nefakturisane prihode,
- 282, Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza,
- 288, Odložena porezna sredstva,
- 289, Ostala AVR.

Kako je vidljivo da ovaj podbilans značajno remeti finansijsku ravnotežu, neophodno je da u okviru –Provođenja preliminarog ispitivanja na mjestu događaja, revizor pribavi materijalne dokaze koji će potvrditi ili demantovati izjave u finansijskim izvještajima, kao i razlog nastanka događaja koji značajno utiče na bilancu u cjelini a i na iskazani finansijski rezultat.

Iako se radi o periodu prije 2010. godine i još uvijek nisu u potpunoj primjeni MRS-ovi, i u predhodnim zakonima postojala je odredba vezana za sučeljavanje prihoda i rashoda.

Kako se radi o značajnim sredstvima a klasifikacijom na razgraničenja a ne da se knjiže na prihode i kroz bilans uspjeha gdje bi finansijski rezultat sasvim drugačije izgledali. I treće, ovakvim načinom knjiženja pojedinih stavki moguće je namjerno ili nenamjerno izbjegavanja poreza i sl.

ZAKLJUČAK

Značaj ove metode leži prvenstveno u sljedećem:

- brzo identifikovanje poremećene ravnoteže,
- identifikovanje osnovnih bilansnih pozicija koje negativno utiču na finansijsku snagu preduzeća,
- rano prepoznavanje krize.

Korištenje ove metode u revizijskom postupku u reviziji poslovanja, preporučuje se u fazi preliminarnih postupaka revizora, na osnovu čijih rezultata revizor može dalje da usmjeri svoje aktivnosti i da planiranjem svojih aktivnosti i narednih metoda u potpunosti, u fazi prikupljanja i provođenja dokaznih testova, dokaže pretpostavke koje su proizašle poslije preliminarnih ispitivanja.

LITERATURA

- [1] D.R. Carmichael JOHN, J.WILLINGHAM, Pojmovi i metodi revizije, Mate doo., Zagreb 2000.
- [2] J. Sović, Kontrola i revizija, UNS-a FKN, Sarajevo, 2000.
- [3] I. Žagar, Revizija, skripta EFZ, skripta.
- [4] M. Stanišić, D. Nikolić, Kontrola i revizija hotelskog poslovanja, Beograd, 2009.
- [5] Tušek, Interna revizija i interna kontrola, EFZ, skripta.